VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Ustawodawczej**
(nr 99)
z dnia 16 maja 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Ustawodawczej (nr 99)

16 maja 2019 r.

Komisja Ustawodawcza, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Asta (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3451 i 3466).

W posiedzeniu udział wzięli: **Marcin Warchoł** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Marcin Wójcik**, **Magdalena Żychlińska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Analiz Sejmowych; **Tomasz Czech** oraz **Piotr Podczaski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Ustawodawczej. Bardzo serdecznie witam wszystkich przybyłych na dzisiejsze posiedzenie. Witam szczególnie serdecznie stronę rządową, na czele z panem ministrem Warchołem, aczkolwiek pana ministra chwilowo nie ma. Witam bardzo serdecznie wszystkich państwa. Jeżeli państwo pozwolą, będziemy zaczynali.

Porządek dzisiejszego posiedzenia, to rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w drugim czytaniu do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, z druków nr 3451 i 3466. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że porządek dzienny został przyjęty. Nie słyszę uwag, a zatem możemy przystąpić do rozpatrzenia zgłoszonych poprawek.

Rozumiem, że państwo będą chcieli króciutko przedstawić każdą poprawkę. Zaczynamy od poprawki pierwszej, zgłoszonej przez Klub Parlamentarny PO-KO.

Legislator Piotr Podczaski:

Czy można, panie przewodniczący?

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Tak.

Legislator Piotr Podczaski:

Mamy jedną uwagę formalną. Proponujemy – oczywiście, jeżeli wnioskodawcy się zgodzą, bo to jest duży katalog skreślanych poprawek – żeby poprawkę pierwszą połączyć z poprawkami od 13 do 16, 18–20 i 22–25. One wszystkie zakładają skreślenie pewnych przepisów.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Czyli, łączne głosowanie nad poprawkami, łączne rozpatrzenie. Czy tak?

Legislator Piotr Podczaski:

Tak.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dobrze. Jest zgoda ze strony Komisji. Wobec powyższego, poproszę o przedstawienie poprawki, którą wywołałem jako pierwszą.

Poseł Borys Budka (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ta poprawka w istocie sprowadza tę nowelizację Kodeksu karnego do rozstrzygnięcia zagadnień, które były podnoszone w obecnej debacie, czyli skupienia się w tym momencie na zmianach w Kodeksie karnym wyłącznie wobec przestępstw, które budzą tak wielkie emocje – myślę tu o przestępstwach pedofilii. Państwo z Ministerstwa Sprawiedliwości skorzystali z okazji. Minister sprawiedliwości we wtorek na posiedzeniu Rady Ministrów wprowadził do porządku Rady Ministrów i Rada Ministrów przyjęła zmiany w Kodeksie karnym, które obejmują wiele przepisów, zarówno części ogólnej, jak i części szczegółowej Kodeksu karnego.

Przypomnę, że jeszcze do niedawna Rada Legislacyjna przy Prezesie Rady Ministrów negatywnie opiniowała niektóre propozycji rozwiązań, z uwagi na naruszenie norm prawa międzynarodowego i norm konstytucyjnych. Propozycje, które były konsultowane społecznie, które od wielu miesięcy były opracowywane przez resort sprawiedliwości, nie odnosiły się w tym zakresie np. do kwestii przedawnienia ścigania przestępstw. To zostało wprowadzone w ostatniej chwili.

Ta nowelizacja Kodeksu karnego tak obszerna, została, w naszej ocenie, przyjęta z naruszeniem nie tylko regulaminu Sejmu, ale i art. 2 konstytucji. Regulamin Sejmu przewiduje przy tak obszernych nowelizacjach każdego kodeksu, obowiązek przeprowadzenia tego w procedurze kodeksowej. Natomiast minister sprawiedliwości, w naszej ocenie, skorzystał z wielkich emocji społecznych do tego, by pod przykrywką działań związanych ze zwalczaniem pedofilii, przemycić do polskiego Kodeksu karnego rozwiązania, których nawet Rada Legislacyjna nie była w stanie zaopiniować pozytywnie. Dlatego proponujemy w tej poprawce, żebyśmy rzeczywiście jako Sejm rozstrzygnęli dzisiaj o kwestiach, o których mówi się z mównicy, które znajdują się w uzasadnieniach i są zgodne dla wszystkich klubów parlamentarnych, natomiast żeby kwestie związane z nowelizacją Kodeksu karnego, która np. obejmuje zaostrzenia kar, nowe typy przestępstw czy kwestie związane z nowymi uprawnieniami prokuratorów, rozstrzygnąć w normalnej kodeksowej procedurze, żeby parlament Rzeczypospolitej nie był traktowany jako maszynka do głosowania dla radosnej twórczości Ministerstwa Sprawiedliwości.

Nie było w historii – mówię to z pełną odpowiedzialnością – tak obszernej nowelizacji Kodeksu karnego, uchwalonej w dwa dni. W mojej ocenie – a wielokrotnie zdarzało mi się stawać w Trybunale Konstytucyjnym poprzedniej kadencji – to jest jawne naruszenie zasady rzetelnej legislacji i może powodować, że później, kiedy te przepisy wejdą w życie, jeśli je państwo tak uchwalą, i na tej podstawie dojdzie do skazań, każdy przestępca będzie mógł, po jego prawomocnym skazaniu na podstawie tych przepisów, złożyć skargę konstytucyjną i to będzie przeciwskuteczne.

Dlatego tą poprawką proponujemy parlamentarny kompromis. Zajmijmy się tym, o czym mówimy od dwóch dni, natomiast w normalnym trybie rozstrzygnijmy te wszystkie kwestie, które państwo wrzucili dodatkowo. Przypomnę bowiem – to na koniec – że same przepisy, które państwo chcą w tym trybie nadzwyczajnym wprowadzić, to 41 stron. Bez komisji kodyfikacyjnej, bez tego normalnego trybu przewidzianego dla kodeksów, może dojść do sytuacji, w której cała nowelizacja będzie dotknięta wadą konstytucyjną. To jest sprawdzian, czy rzeczywiści chcemy, by w parlamencie doszło do kompromisu i dobrego przyjęcia dobrych rozwiązań, czy jednak, pod przykrywką tego, o czym mówi się w debacie, przemycają państwo do porządku prawnego bardzo kontrowersyjne, złe i często niekonstytucyjne rozwiązania, o których mówiła Rada Legislacyjna. Dlatego też ta poprawka zmierza do wyeliminowania tych wszystkich propozycji, które nie mieszczą się w pojęciu walki z przestępstwami seksualnymi wobec małoletnich. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie mecenasie, to będzie głosowanie nad tą jedną, czy też kolejnymi… Łącznie.

Legislator Piotr Podczaski:

Może jeszcze raz powtórzę te poprawki. To będzie poprawka pierwsza, 13–16, 18–20 i 22–25.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dobrze. Dziękuję bardzo. Czy minister chciałby odnieść się do wystąpienia pana posła Budki?

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Marcin Warchoł:

To już było. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

W takim razie, przystępujemy do głosowania. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek: pierwszej, 13–16, 18–20 i 22–25, zgłoszonych przez Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska? Proszę o podniesienie ręki. (12) Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? (13) Kto wstrzymał się od głosu? (0) A zatem poprawki nie uzyskały poparcia Komisji.

Przechodzimy do rozpatrzenia kolejnej poprawki. To też jest poprawka złożona przez klub PO-KO. Proszę bardzo, pan poseł Borys Budka.

Poseł Borys Budka (PO-KO):

Szanowni państwo, poprawka, którą zgłaszamy, zmierza do bezwzględnego wprowadzenia dożywotnego zakazu zajmowania określonych stanowisk związanych z pracą z dziećmi. Dlatego proponujemy takie brzmienie tego przepisu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Czy są uwagi ze strony Biura Legislacyjnego do tej poprawki? Nie ma. Wobec tego, głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem zaproponowanej poprawki? (12) Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? (13) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Poprawka nie zyskała poparcia Komisji.

Przechodzimy do kolejnej poprawki, również zgłoszonej przez klub PO-KO. Proszę bardzo, pan poseł Borys Budka.

Poseł Borys Budka (PO-KO):

Szanowni państwo, to jest kluczowa poprawka, jeśli chodzi o to, co próbuje się przemycić do Kodeksu karnego – używam w przenośni słowa „przemycić”. Pod przykrywką walki z pedofilią resort sprawiedliwości próbuje dać wyjątkowe uprawnienia prokuratorowi.

Otóż, przepis, który państwo przyjęli w pierwszym czytaniu, mówi, że sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary, ale tylko na wniosek prokuratora. W naszej ocenie, i w ocenie wielu ekspertów, absolutnie jest to przepis, który ubezwłasnowolnia sądy i w tym procesie nadaje prokuratorowi nadzwyczajne uprawnienia. Proszę bowiem zwrócić uwagę na to, że to sąd jest od tego, by ocenić wymiar kary, i to sąd jest od tego, by zdecydować, czy doszło do przesłanek, którymi można się kierować przy nadzwyczajnym złagodzeniu kary. Natomiast wersja przyjęta i zaproponowana, która jest w tej chwili, jest taka, że sąd to robi na wniosek prokuratora. Czyli, prokurator będzie decydował o tym, czy sąd może stosować prawo tak, czy inaczej.

Przypomnę, że skoro przepisy Kodeksu karnego wskazują na okoliczności, w których może dojść do nadzwyczajnego złagodzenia kary, to o tym powinien decydować sąd, bo jeżeli będzie uzależniony od wniosku prokuratora, to wówczas, nawet jeśli są przesłanki do nadzwyczajnego złagodzenia kary, w ocenie sądu, to i tak prokurator będzie decydować, czy sąd może to zastosować. To jest kluczowa poprawka, w naszej ocenie, jeśli chodzi o możliwość ocenienia tych zmian pod względem konstytucyjności, kwestii przenikania władzy wykonawczej do władzy sądowniczej. Bardzo bym prosił państwa posłów o przychylenie się do tej poprawki.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Pani poseł Barbara Dolniak, proszę.

Poseł Barbara Dolniak (N) – spoza składu Komisji:

Ja wnoszę o przyjęcie tej poprawki, gdyż w przeciwnym razie będziemy mieli sytuację taką, że w postępowaniu sądowym, w którym dysponentem postępowania jest sąd, a nie prokurator, sąd będzie uzależniony od podjęcia decyzji dotyczącej nadzwyczajnego złagodzenia wyłącznie od prokuratora. Pomijam już kwestię, że jeśli nie będzie takiego zasad-

nego wniosku po stronie pełnomocnika oskarżonego, to sąd nie będzie mógł samodzielnie zdecydować o tym, czy zastosować, czy nie, nadzwyczajne złagodzenie kary i wyłącznie jedna ze stron będzie mogła taki wniosek złożyć, co oznacza nierówność stron w postępowaniu. Oskarżony nie będzie miał możliwości obronnych, ponieważ nie będzie mógł takiego wniosku złożyć, licząc tylko na wniosek prokuratora, a sąd nie będzie mógł samodzielnie… Czyli, w gruncie rzeczy, pozbawia się sąd jego uprawnień decyzyjnych w postępowaniu sądowym, przenosząc te uprawnienia na prokuratora, który w postępowaniu sądowym jest swoistego rodzaju stroną, a nie organem orzekającym. Od decyzji prokuratora będzie więc zależało zastosowanie nadzwyczajnego złagodzenia, nie od sądu, a to sąd podejmując ostateczną decyzję, ocenia całość materiału. Bez wniosku, mimo że sąd będzie uważał, że należy, bo są okoliczności do zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia, nie będzie mógł tej czynności i takiej decyzji podjąć.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Robert Kropiwnicki.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO-KO) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jak wiemy, jest to nadzwyczajny tryb pracy nad Kodeksem karnym, który bardzo rzadko się zdarza, bo Kodeks karny jest naprawdę fundamentem całej polityki karnej. Ta poprawka, o której tu rozmawiamy, dotyczy małego świadka koronnego, czyli dotyczy tych osób, które podjęły współpracę z organami czy instytucjami państwa, i to sąd powinien mieć możliwość oceny istotności tej współpracy.

Państwo proponują, że tylko prokurator będzie o tym decydował. A co, jeżeli podjął współpracę z Komisją Nadzoru Finansowego? A co, jeżeli podjął współpracę z innymi instytucjami, które nie są np. bliskie prokuratorowi, a jednak są istotne dla wydania wyroku czy wiedzy innych organów państwa? Dlatego uważam, że to jest bardzo słuszne. Tu państwo dają nadmierną władzę prokuratorowi.

Trzeba też wyraźnie powiedzieć, że cały tryb pracy nad tą poprawką jest jednak skandaliczny, panie przewodniczący, ponieważ cała idea zaostrzania kar w stosunku do pedofilów jest jak najbardziej słuszna, ale państwo, tak naprawdę, rzeczy dotyczące pedofilii wrzucili do dużej reformy Kodeksu karnego. Próbujecie to wszystko przemycić jako walkę z pedofilią, a tak naprawdę, co ma z tym wspólnego mały świadek koronny czy przestępstwa przeciwko organom państwa? Nic. Dlatego uważam, że powinni państwo, tak naprawdę, wyłączyć te sprawy dotyczące pedofilii. Możemy je szybko uchwalać i odnośnie do tego możemy w dużej mierze się zgadzać, ale te rzeczy poważne, dotyczące Kodeksu karnego, powinny być naprawdę przedyskutowane, a przed wszystkim poważnie zaopiniowane przez karnistów, żeby karniści, specjaliści prawa karnego czy członkowie komisji kodyfikacyjnej, czy byłej komisji kodyfikacyjnej, mieli prawo zabrania głosu, a tutaj, to…

W takim trybie w Komisji Ustawodawczej jeszcze nigdy nie pracowano nad Kodeksem karnym. Zresztą, chyba nigdy do tej pory nie pracowano nad Kodeksem karnym w Komisji Ustawodawczej, a tutaj „galopem po Europie" robimy taką ustawkę polityczną, tak naprawdę. Proszę więc, zastanówcie się państwo choćby nad tą poprawką, która naprawdę ma sens. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Krzysztof Brejza.

Poseł Krzysztof Brejza (PO-KO):

Jeden argument związany z pedofilią, dlaczego warto podzielić to – tak, jak proponował to pan poseł Kropiwnicki – szybko i sprawnie uchwalić te przepisy, dojść do jakiegoś kompromis w sprawie przepisów związanych z walką pedofilią, ale nie dokonywać tak gruntownej reformy Kodeksu karnego w krótkim czasie, ekspresowym. Przecież w 1990 r. czy 1989 r., kiedy przeprowadzano ekspresową reformę kar w postaci amnestii, właśnie z tego wziął się problem, że kary dożywocia – tu, w tym gmachu, może w tym pokoju – zamieniono na kary 25… Przepraszam, kary śmierci, potem oczywiście 25 lat. Doprowadziło to do tego, że ci ludzie mogli wyjść na wolność. Nie powtarzajmy

tego samego błędu. W tak krótkim okresie, tak poważnej materii nie da się przez Sejm przeprowadzić.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa jest za przyjęciem zaproponowanej poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (12) Kto jest przeciw? (13) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Nie widzę zgłoszeń. Poprawka nie zyskała poparcia Komisji.

Przechodzimy do poprawki czwartej. Klub Parlamentarny PO-KO. Będzie wycofana. Panie mecenasie. Jeśli wycofana, to nie musimy głosować.

Legislator Piotr Podczaski:

Tylko taka uwaga, panie przewodniczący. To oczywiście jest wola wnioskodawcy, ale do rozważenia, czy poprawka nr 4 nie łączy się z poprawką nr 7. Proszę zwrócić uwagę na to, że jeżeli wycofają państwo poprawkę nr 4, to przy przyjęciu poprawki nr 7 powstanie sprzeczność wobec przepisów w rozporządzeniu. My chcielibyśmy zaproponować łączne rozpatrzenie poprawki nr 4 z poprawką siódmą, jeżeli wnioskodawcy nie sprzeciwią się.

Poseł Borys Budka (PO-KO):

I łączne głosowanie. Czwartą i siódmą łącznie. Nie możemy wycofać czwartej, bo ona jest powiązana…

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Czyli, w tym momencie nie uzasadniamy, tylko po prostu pomijamy…

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Szanowni państwo, ja mam jednak pewną uwagę. Można poprzeć poprawkę siódmą, ale w zakresie pkt 37 my mamy swoją poprawkę. Można więc teoretycznie przyjąć poprawkę siódmą i przyjąć naszą poprawkę pierwszą. Prosiłbym więc o rozłączne głosowanie w tym zakresie.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Proszę bardzo, pan mecenas pomoże nam.

Legislator Tomasz Czech:

Panie pośle, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, wydaje się nam, że poprawka nr 5, zgłoszona przez Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość, wyklucza się z poprawką nr 7, bo proszę zwrócić uwagę na to, że w § 4 art. 101 mówimy o przedawnieniu się przestępstw określonych w rozdziale 25. Tu jakby decyduje się, podobnie jak zresztą obecnie w Kodeksie karnym, że takie przestępstwa przedawniają się. W przypadku obecnego przepisu nie może nastąpić przedawnienie przed ukończeniem przez pokrzywdzonego 30 r.ż., a w tej chwili, w państwa poprawce, 40 r.ż. W poprawce nr 7 mówimy, że całkowicie wyłączone jest przedawnienie. Natomiast poprawka nr 4 Platformy Obywatelskiej jakby łączy się z poprawką nr 7, dlatego że ona jest w pewnym sensie korelentna, ponieważ w poprawce czwartej jakby wyłącza się możliwość oceny tego, czy nastąpi przedawnienie przestępstw przeciwko wolności seksualnej popełnionych na szkodę małoletniego, zaś poprawka 7 przewiduje, że w ogóle nie następuje przedawnienie. Aczkolwiek mamy pytanie do rządu, czy również…

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Panie mecenasie, ja rozumem koincydencję tych poprawek, natomiast moim celem jest takie głosowanie, żeby rzeczywiście spróbować dyskutować nad poprawką siódmą. Nie ma jednak naszej zgody na to, żeby zmniejszać ten okres do 30 lat. Ja rozumiem, że przyjęcie poprawki piątej i poprawki siódmej będzie pozostawać w jakimś stopniu w sprzeczności, ale my jesteśmy związani tymi poprawkami. Nie mogę ich ani ograniczyć, ani zmienić. Zatem, ja bym nawet sugerował, że przyjęcie piątej i siódmej teoretycznie będzie pozostawało w sprzeczności, bo poprawka piąta będzie obejmować też część, która jest jakby bezprzedmiotowa z punktu widzenia poprawki siódmej, ale takie rozwiązanie, w mojej ocenie, jest dopuszczalne w głosowaniu. Ja bym rozdzielnie to potraktował,

bo być może Senat tę drobną sprzeczność wyeliminuje. Natomiast na pewno zgody odnośnie do czwórki nie ma, a odnośnie od siódemki jest szansa na merytoryczną rozmowę.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Pan poseł Borys Budka.

Poseł Borys Budka (PO-KO):

My zgłosiliśmy tę poprawkę, panie przewodniczący, bo one są powiązane ze sobą treściowo. Dlatego, w naszej ocenie, obie poprawki powinny być poddane pod głosowanie łącznie, i taki wniosek podtrzymuję – ponieważ był to jeden wspólny przepis – żeby Komisja opiniowała łącznie te dwie poprawki – nr 4 i 7. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Proszę państwa, w związku z tym, że to wymaga jednak przekonsultowania, ogłaszam 5 minut przerwy.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Proszę zajmować miejsca, będziemy wznawiać posiedzenie Komisji. Wracamy do rozpatrzenia poprawek czwartej i siódmej. Poproszę pana ministra Marcina Warchoła o stanowisko.

Podsekretarz stanu w MS Marcin Warchoł:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jest to słuszne rozwiązanie, aby nie przedawniały się wszystkie przestępstwa przeciwko małoletnim, związane z tego typu działaniami przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i oczywiście tę poprawkę popieramy. Niemniej jednak chciałbym zwrócić uwagę na to, że nasza poprawka idzie dalej – wydłuża okres przedawnienia do lat 40, jeśli chodzi o ochronę małoletniego przeciwko czynom godzącym w zdrowie i życie małoletnich. To są różnego rodzaju zachowania, np. znęcanie się. Zatem państwa propozycja pozostawia 30 lat bez zmian. Dlatego, przy założeniu, że wszystkim nam tu obecnym chodzi o ochronę małoletnich, proponujemy, aby do tego wrócić przy okazji pracy w Senacie. Oczekujemy na poparcie wydłużenia okresu przedawnienia przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu na szkodę małoletnich do 40. roku życia, kiedy ofiara skończy 40. rok życia. Jednocześnie oczekujemy, że poprzecie nas przy okazji wprowadzenia braku przedawnienia w przypadku zgwałcenia ze szczególnym okrucieństwem. Zgwałcenie ze szczególnym okrucieństwem nie powinno się przedawniać. Uważamy, że tego typu rozwiązanie jest zasadne.

Natomiast ze zdziwieniem – tak mogę powiedzieć na koniec – obserwuję postawę opozycji, która wyspecjalizowała się przecież w skracaniu przedawnień. Przypomnę 2015 r. – dodatkowy termin przedawnienia (102) skrócony z 10 lat do 5. Jak pisały media, umorzono ponad 100 spraw. Skorzystałaby na tym mafia paliwowa. Skorzystaliby sprawcy związani z zabójstwem „Pershinga" itd. To dzięki nam te terminy zostały wydłużone. Zatem my terminy przedawnienia wydłużaliśmy.

Jednak widzę w tym momencie pole do kompromisu, oczywiście pod jednym warunkiem, że będzie poparcie w Senacie naszej inicjatywy wydłużenia okresu przedawnienia przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu małoletnich do lat 40., jeżeli chodzi o wiek ofiary – to raz. I dwa – zgwałcenie ze szczególnym okrucieństwem, bez względu na wiek, nie powinno nigdy się przedawnić. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Według kolejności, pan poseł Waldemar Buda, proszę.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Szanowni państwo, pan minister jest bardzo łagodny w tym podejściu i ocenie sytuacji, a w mojej ocenie, ona jest dużo gorsza i opozycję stawia w dużo gorszym świetle, bo proszę zwrócić uwagę na to. Mamy taką oto sytuację, że wnioskodawcy, czyli klub PO-KO połączyli dwie poprawki, w której, w jednym przypadku, obniżają przedawnienie z 40 do 30 lat i próbują przeforsować tę poprawkę tylko dlatego, że my chcemy poprzeć poprawkę nr 7, która to przedawnienie rozszerza.

Szanowni państwo, chcecie nasze poparcie do poprawki nr 7 wykorzystać do tego, aby poprzeć obniżenie tego okresu przedawnienia w poprawce czwartej. To jest naprawdę niegodne. Jeśli państwo chcecie o tym poważnie rozmawiać, to sami trzymajcie się tego poglądu o obniżaniu przedawnienia i proszę rozdzielić te poprawki, poddać je pod głosowanie rozdzielnie. My wówczas poprzemy podwyższenie przedawnienia w poprawce siódmej, ale nie poprzemy czwartej.

W innym przypadku są państwo niewiarygodni, bo z jednej strony, jedną ręką podwyższacie przedawnienie, a z drugiej, chcecie obniżać i jeszcze nas do tego namawiacie. My mamy swoją poprawkę, piątą, tylko, niestety, ona jest niedopasowana do państwa propozycji. Nie znaliśmy ich przy drugim czytaniu, więc nie możemy jej przyjąć, bo będzie w sprzeczności z poprawką siódmą, ale tak się nie robi. Chcielibyśmy rozszerzyć to przedawnienie, jesteśmy za tym, żeby wszystkie przestępstwa przeciwko wolności seksualnej w stosunku do dzieci rzeczywiście się nie przedawniały, ale w stosunku do przestępstw przeciwko zdrowiu i życiu również chcielibyśmy, żeby to było 40 lat, a nie 30, jak państwo proponują. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Pan poseł Kownacki.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, ja nie jestem zaskoczony postawą opozycji, w odróżnieniu od pana posła Budy, bo de facto jest to ich znany modus operandi. To było widać w nowelizacji Kodeksu karnego w poprzedniej kadencji – bronili interesu przestępców, bo skracali ten okres przedawnienia. My wtedy wielokrotnie to podnosiliśmy.

Przecież, tak naprawdę, przez to, że skrócono ten okres przedawnienia – o czym powiedział bardzo łagodnie pan minister – jest chociażby czarna liczba pedofilów, którzy dzięki temu unikają odpowiedzialności karnej. Dzięki waszej, czyli koalicji Platformy Obywatelskiej i PLS, decyzji prawnej, do tego doszło. To jest skandal. Każdy z was powinien się wstydzić, zamknąć i nie odzywać w tych sprawach, bo jesteście zhańbieni tym, że przyjęliście tak fatalne rozwiązania prawne, a dzisiaj po rejtanowsku rwiecie szaty i mówicie, że chcecie ścigać przestępców pedofilów. Chcieliście to skrócić, bo – była znana chociażby sprawa pana Polańskiego – gdyby w Polsce było nieprzedawnienie przestępstwa pedofilii, to pan Polański już tak w Polsce by sobie nie mógł hasać, jak hasał za waszych czasów, a teraz nagle, kiedy sprawa wybuchła, podnosicie takie argumenty.

My rzeczywiście chcemy karać przestępców – daliśmy przykład w tej nowelizacji Kodeksu karnego, że wszystkich przestępców – i nie tylko wtedy, kiedy opinia publiczna potrzebuje, to Platforma Obywatelska czy PO-KO łaskawie na to się zgodzi, a tak naprawdę, głęboko myśli o czymś naprawdę innym. Jesteśmy w stanie wycofać tę naszą poprawkę, która mówiła o nieprzedawnianiu przed osiągnięciem 40 r.ż. przez ofiarę, ale prosilibyśmy też, żeby Platforma Obywatelska przestała się odzywać i zaczęła przyzwoicie głosować. Nie głosowaliście przyzwoicie w poprzedniej kadencji, to przynajmniej teraz zachowujcie się normalnie.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Pan poseł Borys Budka.

Poseł Borys Budka (PO-KO):

Ja już nie będę komentował, dlatego że bardzo chętnie spotkałbym się z panem Kownackim w sądzie, ale pan jest znany z tego, że pan się chowa za immunitetem. Jeżeli pan by bardzo chciał i zagwarantuje tu, że zrzeknie się immunitetu, to za te słowa, które pan wypowiedział, bardzo chętnie chciałbym pana pozwać…

Poseł Bartosz Kownacki (PiS) – spoza składu Komisji:

Pan może tutaj przestawić argumenty i przedstawić prawdę. Prawda była na głosowaniach. Można spojrzeć do tego, co było…

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Czy możemy po prostu przejść do rzeczy?

Poseł Borys Budka (PO-KO):

Do meritum…

Poseł Bartosz Kownacki (PiS) – spoza składu Komisji:

Bo minister sprawiedliwości też się na to godził.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Prosiłbym, żebyśmy się skoncentrowali jednak na przedłożeniu i próbie osiągnięcia kompromisu, bo do tego zmierzamy, a jak widzę, raczej oddalamy się od tego kompromisu.

Poseł Borys Budka (PO-KO):

Panie przewodniczący, po pierwsze, trzeba zawsze prostować kłamstwa. W roku 2010… Dobrze się bawicie?

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Panie pośle, proszę kontynuować. Proszę, nie przeszkadzajmy sobie.

Poseł Borys Budka (PO-KO):

Po pierwsze, w roku 2010 udało się przy zmianach Kodeksu karnego, by przestępstwa związane z pedofilią nie przedawniały się wcześniej aniżeli przed ukończeniem przez ofiarę 30. roku życia. To jest fakt. Na szczęście, państwo z PiS głosowali przy tych zmianach również za.

Teraz to, o czym mówi pan minister Warchoł. Mógłby pan, panie ministrze, mówić całą prawdę. Proszę zapytać pana wicepremiera Jarosława Gowina, jak głosował przy tych zmianach, będąc członkiem tego samego klubu parlamentarnego, co pana kolega, wiceminister Jaki, co koleżanka pana ministra Jakiego Kempa itd. Pan minister Jarosław Gowin, będąc ministrem sprawiedliwości, przygotował zmiany procedury karnej i Kodeksu karnego, kontradyktoryjny proces. Pan jest specjalistą w tym zakresie i wie pan doskonale, że art. 102 Kodeksu karnego nie dotyczył przedawnienia przestępstw, a wyłącznie kwestii wydłużenia możliwości ścigania po rozpoczęciu procesu i ten termin został zunifikowany do 5 lat. Dlaczego? Dlatego że była to reforma Kodeksu postępowania karnego autorstwa Jarosława Gowina, obecnego waszego wicepremiera. Jeżeli macie na tyle czelności, to go odwołajcie, skoro jest taki zły, skoro, waszym zdaniem, bronił pedofilów…

Poseł Bartosz Kownacki (PiS) – spoza składu Komisji:

My nie musieliśmy nikogo odwoływać, dlatego że kiedy tylko przejęliśmy władzę, cofnęliśmy te złe zmiany, a pan jest i był politykiem Platformy Obywatelskiej, i całe szczęście, bo do PiS-u byśmy pana nigdy nie przyjęli.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Panie przewodniczący, ja bym prosił, żeby pan przewodniczący panował nad przemawiającymi.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Słuszna uwaga, panie pośle.

Poseł Borys Budka (PO-KO):

Trzeba wyjaśniać. Byliśmy jedynym ugrupowaniem, które zmieniło kwestie dotyczące przedawnienia tych przestępstw. To, po pierwsze. Teraz – zaproponowaliśmy w poniedziałek przyjęcie jednoznacznego przepisu o braku przedawnienia. Rząd przyjął przepisy, w których nie przyjęliście tego rozwiązania i widząc to, próbujecie teraz grać tylko liczbami. Raz jeszcze apelujemy – przyjmijcie obie te poprawki, bo one są systemowo powiązane. Zaproponowaliśmy, żeby te przestępstwa nie przedawniały się. Natomiast, niczego nikt nie obniża, bo w tej chwili to jest dokładnie ten wiek i to nie chodzi o przestępstwa seksualne. Proszę więc doczytać. Panu chyba dano poprawkę…

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Przeciwko życiu i zdrowiu. Równie ważne, równie dramatyczne…

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Panie pośle, proszę…

Poseł Borys Budka (PO-KO):

Pełna zgoda, tylko państwo nie przedstawili tej poprawki wcześniej. My z wyciągniętą ręką zaproponowaliśmy systemową zmianę, a teraz, dlaczego tego nie chcecie poprzeć tylko żonglujecie liczbami. Dajemy prostą propozycję. Te haniebne przestępstwa niech nigdy się nie przedawniają, koniec, kropka. Jeśli zaś chodzi o to, że to jest związane z dwiema poprawkami, to tak prowadzi się prace legislacyjne. Proszę to poprzeć albo to odrzucajcie i pokażcie, że macie inny pomysł, ale nie atakujcie w tak ordynarnie zmanipulowany sposób. O to tylko proszę…

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Pani poseł, proszę zgłaszać się formalnie do głosu. Panie pośle, czy mam ogłosić przerwę?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Panie przewodniczący, ja jeszcze proszę o głos.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Panie ministrze… Jeszcze pan poseł Kropiwnicki, proszę bardzo. Pan poseł Kropiwnicki wcześniej się zgłaszał.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO-KO) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, uważam, że ta sprawa w pewnych momentach jednak przerasta Komisję, i obrażanie posłów, i emocje posłów naprawdę do niczego nie prowadzą. To emocjonalne wystąpienie kolegi Kownackiego jest naprawdę wysoce nieprzyzwoite, bo państwo kompletnie nie byli sobie w stanie poradzić z wieloma rzeczami. Nawet te rzeczy, które dzisiaj uchwalacie, tak naprawdę nie pozwolą ścigać przestępców, których sprawy są już przedawnione. Jesteście przeciwko komisji, która naprawdę mogłaby te sprawy wyjaśnić, i dzisiaj macie czelność oskarżać Platformę Obywatelską, pomimo że atakowaliście nas za to, gdy uchwalaliśmy ustawę o Trynkiewiczu. Kiedy chcieliśmy rozwiązać problem bestii, które wychodziły na wolność, to wy nas wtedy atakowaliście…

Poseł Bartosz Kownacki (PiS) – spoza składu Komisji:

Nie my, tylko pani prof. Płatek miała wątpliwości.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO-KO) – spoza składu Komisji:

Pamiętam też wasze wystąpienia, jak bardzo atakowaliście nas wtedy, że chcemy rozwiązać poważny problem. My dzisiaj wychodzimy naprzeciw, bo naprawdę uważamy, że sprawa jest ważna. Proponowałbym więc, żeby państwo, zamiast atakować kolegów z Platformy Obywatelskiej, nas wszystkich, zastanowili się, jak to rozwiązać. Jestem za tym, że da się to pogodzić i te poprawki po prostu przyjąć, a wtedy skorygować waszą poprawkę tak, żeby ją dostosować do poprawki siódmej. Czyli piątą dostosować do siódmej. To jest przecież możliwe.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeszcze raz ogłaszam 5 minut przerwy.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Proszę państwa, wznawiam posiedzenie Komisji. W tym punkcie jeszcze raz oddaję głos panu posłowi Waldemarowi Budzie.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Szanowni państwo, w związku z tym uporem i połączeniem tych dwóch poprawek, z których pierwsza podnosi, a druga obniża okres przedawnienia, mimo wszystko chcielibyśmy poprzeć te poprawki – czwartą i siódmą. Wycofamy poprawkę piątą, natomiast będziemy zabiegać o to, żeby, po pierwsze, zmienić ten okres – podwyższyć go w Senacie z 30. do 40. lat. Po drugie, będziemy chcieli rozszerzyć art. 105 poprzez włączenie do pkt 3, oprócz wszystkich przestępstw popełnionych z rozdziału 25 na szkodę małoletniego, również gwałtu ze szczególnym okrucieństwem. W tym zakresie będziemy zmierzali w pracach Senatu. Z tego wynika moja uwaga i prośba o poparcie łącznie czwartej i siódmej poprawki.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Myślę, że wszystkie argumenty wybrzmiały. Panie mecenasie, głosujemy nad poprawkami czwartą i siódmą łącznie.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek czwartej i siódmej? Proszę o podniesienie ręki. (22) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Zatem poprawki zostały przyjęte.

Rozumiem, że poprawka piąta została wycofana. Czy tak? Tak. Czyli, przechodzimy do poprawki szóstej. Czy już była przegłosowana? Nie, szósta nie była. Prosimy o przedstawienie poprawki szóstej. Pan poseł Myrcha.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO-KO):

Jeśli można. Byłem przekonany, że to było przegłosowane łącznie z tą dużą zmianą, ze skreśleniem z art. 1 i kolejnymi zmianami…

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

To było później, od trzynastej…

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO-KO):

Tak. Natomiast motyw zgłoszenia tej poprawki jest taki sam, bo akurat zmiana 32 nie jest materialnie powiązana z tymi przestępstwami, o których tutaj rozmawiamy jako głównych...

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Tak, panie mecenasie.

Legislator Piotr Podczaski:

W każdym razie, musimy ją poddać pod głosowanie. Dla Sejmu możemy zaproponować włączenie jej do wspólnego głosowania w sprawozdaniu, jeżeli taka jest państwa wola, ale musimy ją poddać pod głosowanie.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dobrze. Kto z państwa jest za przyjęciem – proszę państwa, bądźmy poważni – poprawki szóstej? Proszę o podniesienie ręki. (12) Kto jest przeciw? (13) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Zatem poprawka nie zyskała poparcia.

W tej sytuacji przechodzimy do poprawki ósmej. Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Szanowni państwo, chciałbym przedstawić do pkt 70 poprawkę drugą. Ta poprawka ma charakter formalno-korygujący. Ona jest konsekwencją wcześniejszych poprawek, z tym że w druku poprawki, szanowni państwo, jest taka oto pomyłka. Można powiedzieć, pominięcie. Tu zwracam się do Biura Legislacyjnego. W lit. e), w ostatnim zdaniu jest: „podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 10", a oczywiście powinno być: „albo karze dożywotniego pozbawienia wolności". Z tą korektą legislacyjną, która jest oczywista z punktu widzenia tego przepisu, proponuję przyjęcie tej korygującej poprawki.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Panie mecenasie.

Legislator Piotr Podczaski:

Tak.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Tak, zgoda. Zatem przystąpimy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki ósmej? Proszę o podniesienie ręki. (23) Kto jest przeciw? Nie widzę zgłoszeń (0) Kto się wstrzymał od głosu? Nie widzę zgłoszeń. (0) Poprawka została przyjęta.

Poprawka dziewiąta. Poseł Waldemar Buda, proszę.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Szanowni państwo, poprawka nr 9 polega na skreśleniu pkt 71. Projekt wprowadza typy kwalifikowane przestępstw i znacznie zaostrza sankcje karne w odniesieniu do czynów przeciwko wolności seksualnej podejmowanych wobec osób nieletnich, które nie ukończyły 15. Roku życia. Projekt w szczególności przewiduje surowszą odpowiedzialność sprawcy ze względu na stosunek zależności względem małoletniego do lat 15 lub gdy wykorzystał on krytyczne położenie takiego małoletniego. Znamiona powyższe pokrywają się w odniesieniu do małoletnich, którzy nie ukończyli 15 roku życia, z tymi, które są wskazane w art. 199 § 2 Kodeksu karnego. Należy jednak wziąć pod uwagę, że tą ochroną prawno-karną przepisu art. 199 § 2 objęci są również małoletni, którzy ukończyli 15. rok życia i że intencją projektodawcy nie jest obniżanie standardu i ochrony prawnokarnej w wyniku uchylenia tego przepisu. Dlatego celem poprawki jest utrzymanie kwalifikowanego typu przestępstwa doprowadzenia innej osoby do obcowania płciowego lub do poddania się innej czynności seksualnej albo do wykonania takiej czynności poprzez nadużycie stosunku zależności lub wykorzystanie krytycznego położenia w stosunku do osób małoletnich. W ocenie projektodawców, wszyscy małoletni powinni korzystać ze wzmożonej i podwyższonej ochrony prawno-karnej przed przestępstwami o charakterze seksualnym. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki dziewiątej? Proszę o podniesienie ręki. (25) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do poprawki 10. Poseł Waldemar Buda, proszę.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Szanowni państwo, poprawka ma charakter dostosowujący do zmiany wprowadzonej w obrębie art. 197. Jeśli państwo pozwolą, to całej jej czytać nie będę, bo to jest zmiana korekcyjna, legislacyjna. Proszę więc o przyjęcie poprawki 10, a w naszym zestawieniu czwartej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Kto z państwa jest za przyjęciem…?

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO-KO):

Co jest tam takiego legislacyjnego?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Ona nie jest kompatybilna z art. 197.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Pan minister Marcin Warchoł, proszę.

Podsekretarz stanu w MS Marcin Warchoł:

Chodzi o to, żeby przestępstwo z art. 200 – przestępstwo niepoinformowania o określonych typach przestępstw… Tam jest 200, 197 i 198 w tej chwili… To zresztą my wprowadziliśmy ustawą pana prezydenta obowiązującą od 13 lipca 2017 r. Chodzi o to, żeby to przestępstwo rozszerzyć również na typy przestępstw, które wprowadzamy niniejszą zmianą, a mianowicie typy szczególne zgwałcenia, aby każdy, kto nie zawiadamia, a wie o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego, np. ze szczególnym uszczerbkiem, śmiercią, pod pieczą, również podlegał przestępstwu. Tak więc bardzo proszę o poparcie tej poprawki.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO-KO):

Mam pytanie, bo w art. 197 będą wymieniane wtedy § 3 i 5, a § 2 nie obejmować… W zaproponowanym brzmieniu będzie art. 197 § 3 i 5… Ja wiem, a § 2… Dlatego tak szybciutko sprawdzam, żebyśmy nie popełnili jakiegoś… § 2 już nie. Czy tak?

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Panie mecenasie, może pan pomoże.

Legislator Piotr Podczaski:

Paragrafu 2 nigdy tam nie było, natomiast rozumiem, że intencją jest dodanie tych typów kwalifikowanych, dotyczących szczególnie groźnych i niebezpiecznych przestępstw.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO-KO):

Rozumiem, że celowe jest pominięcie § 2… Ja wiem, że nie było, ale skoro już zmieniamy art. 197 i go rozszerzamy o te nowe czyny, to zastanawiam się nad ewentualnym § 2. Rozumiem jednak, że celowo nie.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki 10? Proszę o podniesienie ręki. (22) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (1) Zatem poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do poprawki 11 – klub PO-KO. Proszę bardzo, pan poseł Borys Budka.

Poseł Borys Budka (PO-KO):

Proszę państwa, to jest również rzecz, która, w naszej ocenie, stanie się później prawną podstawą działania specjalnej komisji, która zostanie powołana w celu wyjaśnienia tych wszystkich niegodnych czynów, do których doszło w przeszłości, a o których coraz częściej opinia publiczna dowiaduje się na skutek zeznań ofiar. Otóż, proponujemy dodanie przepisu umożliwiającego karanie osób, które miały wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu albo usiłowaniu lub dokonaniu czynu zabronionego w przeszłości, ale nieprzedawnionego, jeśli taka osoba nie zawiadamia organu powołanego do ścigania przestępstw. Mówimy o tym od początku, że odpowiedzialności karnej powinni podlegać nie tylko sprawcy określonych przestępstw, i nie mówimy tylko o przestępstwach przeciwko dzieciom, ale również osoby, które po jakimś czasie dowiadują się o popełnieniu przestępstwa na skutek np. działania jakichś wewnętrznych komisji, posiadania wiedzy z jakichś akt. Jeżeli takie przestępstwo jest nieprzedawnione, to taka osoba ma obowiązek poinformowania o tym organów ścigania. Jeżeli tego nie zrobi, będzie podlegać karze.

W naszej ocenie, ten przepis będzie stanowił asumpt do tego, żeby ci wszyscy, którzy posiadają taką wiedzę, mieli prawny obowiązek zawiadomienia organów ścigania, a jeżeli tego nie zrobią, to będą podlegali karze. Przypomnę, że mamy do czynienia z raportami określonych organizacji, które wskazują, że poszczególne osoby wiedziały o popełnianych przestępstwach, a nie poinformowały organów ścigania. W naszej ocenie, ta poprawka to jest również istota tego, czy chcemy skutecznie walczyć z określonymi przestępstwami. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Pan minister, proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MS Marcin Warchoł:

Dziękuję bardzo. Problem polega na tym, że dokładnie to, co chcą państwo osiągnąć tą poprawką, już dzisiaj może być skutecznie ścigane na podstawie obecnego brzmienia tego przepisu. Wiedza pochodząca z komisji, o których powiedział pan poseł, z różnych innych źródeł, może być wykorzystywana do ścigania za to przestępstwo, i to nie tylko za dokonanie, ale i za usiłowanie, i za przygotowanie. Opis typu czynu zabronionego tu wskazanego jest bardzo szeroki. Może oddam głos panu sędziemu, który jeszcze coś doda.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Proszę bardzo, panie profesorze.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Piotr Rogoziński:

Chciałbym dodatkowo wyjaśnić, że ten zakres typów czynów, odnośnie do których istnieje obowiązek zawiadamiania z art. 240 § 1, dotyczy czynów, które już zostały popełnione. Przecież nie dotyczy czynów przyszłych ani teraźniejszych, tylko czynów przeszłych.

Na podstawie art. 241 § 1 należy zgłaszać te czyny, odnośnie do których dana osoba ma wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu lub usiłowaniu, lub dokonaniu czynu zabronionego, również tych, które są popełnione w przeszłości, bo o to chodzi.

Natomiast, jeżeli intencją wnioskodawców jest taka oto sytuacja, że w okresie obowiązywania art. 240 § 1 czy też artykułu, który miał to samo brzmienie, a obowiązywał w starej kodyfikacji karnej, ktoś takiego zawiadomienia nie dokonał i czyn z art. 240 lub odpowiednika z kodeksu z 1997 r. się przedawnił – ten czyn – to jest to działanie prawa wstecz, jeżeli tego typu regulacje byśmy wprowadzili. A jeżeli chodzi o inne sytuacje, to jest to pod ochroną art. 240 § 1, który może być stosowany.

Innymi słowy, czyn z art. 240 § 1 nieprzedawniony, może być ścigany niezależnie od tego, kiedy dana osoba dowiedziała się o popełnieniu przestępstwa i nie zawiadomiła. Natomiast jeżeli kiedyś się dowiedziała i kiedyś nie zawiadomiła, czyli popełniła przestępstwo z art. 240 § 1, i to przestępstwo się przedawniło, gdyby taka była intencja projektodawców i wprowadziliśmy tego typu przestępstwo, to byłoby działanie prawa wstecz, bo uruchamiałoby po prostu czyn z art. 240 już przedawniony.

Podsekretarz stanu w MS Marcin Warchoł:

Jednak intencja wnioskodawców taka nie jest, ponieważ wyraźnie państwo piszą o czynie nieprzedawnionym, więc proponuję wycofanie tej poprawki.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Pan poseł Myrcha.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO-KO):

Jeśli można, w takim razie pytanie do Biura Legislacyjnego. Gdyby było tak, jak państwo twierdzą, to przyjęcie poprawki nr 10 czyniłoby bezzasadnym przyjmowanie poprawki nr 11, natomiast takiej adnotacji nie ma. Zatem, mimo wszystko, jest różnica, że te poprawki poddawane są pod głosowanie rozdzielnie, a przyjęcie pierwszej nie wyklucza drugiej. W związku z tym, my tę poprawkę oczywiście podtrzymujemy, skoro dziesiątka nie jest konsumowana przez…

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Pan poseł Kropiwnicki, proszę.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO-KO) – spoza składu Komisji:

Szanowni państwo, to jest bardzo czytelna intencja wnioskodawców. Ja rozumiem ją tak, że jeżeli szef dowie się o tym, że jego podwładny popełnił jakieś czyny, które są wymienione w tych artykułach, w tej propozycji, to powinien o tym zawiadomić. Czyli, tak naprawdę, chodzi w tej propozycji o to, żeby ograniczyć poplecznictwo, żeby ci szefowie czy hierarchowie różnej maści nie zasłaniali się tym, że to było dawno, ja nie wiedziałem, nie zawiadamiałem, bo to było dawno i to już jest nieprawda. Teraz chodzi o to, żeby wprost napisać „nieprzedawnione”, bo jeżeli też wydłużamy okres przedawnienia albo wręcz…

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Proszę państwa, proszę o wyciszenie rozmów, bo już nie słyszymy tego…

Poseł Robert Kropiwnicki (PO-KO) – spoza składu Komisji:

…znosimy przedawnienie, to po to, żeby ci szefowie różnych jednostek – nie dotyczy to tylko biskupów, ale różnych jednostek – mieli świadomość tego, że oni za to odpowiadają, że też mają obowiązek zawiadomienia o tym organów, a nie później zasłaniali się tym, że nie wiedzieli, bo to niedawno i zawsze będzie jakaś okoliczność łagodząca. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Pan mecenas.

Legislator Piotr Podczaski:

Szanowni państwo, jeśli można. Nie zapisaliśmy tutaj bezprzedmiotowości, bo dotyczy to innych jednostek redakcyjnych, natomiast, naszym zdaniem, rzeczywiście

ta poprawka, to zamierzenie, w znacznej mierze mieści się w tym, co już jest w obecnym art. 240 § 1 i w proponowanym w poprawce 10 art. 240.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Wnioskodawcy podtrzymują, wobec tego głosujemy. Kto z państwa jest za przyjęciem zaproponowanej poprawki? Proszę podnieść rękę. (9) Kto jest przeciw? (14) Kto się wstrzymał? (2) Poprawka nie zyskała poparcia Komisji.

Przechodzimy do poprawki kolejnej, nr 12. Proszę bardzo, pan poseł Buda.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Szanowni państwo, chciałbym przedstawić poprawkę dotyczącą art. 258. Poprawka zmierza do zwiększenia surowości sankcji za przestępstwa objęte tym przepisem w taki sposób, aby odzwierciedlał on stopień karygodności przestępstwa, wzmacniając ochronę prawnokarną w zakresie czynów godzących w podstawowe dobra prawne, zwłaszcza tam, gdzie przestępczość zorganizowanej grupy godzi w życie, zdrowie czy wolność seksualną, to jest np. w zorganizowanej grupie pedofilskiej. Przestępstwo pedofilii realizowane w ramach grupy przestępczej odznacza się szczególną szkodliwością ze względu na zorganizowany charakter, szeroki krąg pokrzywdzonych (mieliśmy takie przykłady w Warszawie), działanie z chęci zysku czy uczynienie z tego przestępstwa stałego źródła dochodu. Proponowane w poprawce podwyższenie sankcji ma na celu uderzenie w zorganizowaną przestępczość na przedpolu pedofilii, a więc jeszcze zanim dojdzie do popełnienia czynu głównego, z reguły o znacznie większym ciężarze gatunkowym. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa jest za przyjęciem zaproponowanej poprawki? (15) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (11) Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do poprawki 17. Klub PO-KO przedstawia. Kto z państwa? Pan poseł Borys Budka.

Poseł Borys Budka (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, przedstawiliśmy projekt ustawy. W poniedziałek złożony został do laski marszałkowskiej. W naszej ocenie, dotychczasowe działania prokuratury nie były wystarczające. Proponujemy państwu wyposażenie zarówno rzecznika praw obywatelskich, jak i rzecznika praw dziecka w specjalne uprawnienia umożliwiające powołanie zespołu składającego się z prokuratorów i prokuratorów w stanie spoczynku właśnie dlatego, żeby wyspecjalizowany zespół zajmował się przestępstwami przeciwko dzieciom.

Do tej pory, jak pokazują statystyki, to ściganie przestępców nie odbywało się w sposób dynamiczny. Dodatkowo chcę podkreślić, że w obecnej strukturze prokuratury i po zmianach, które zostały wprowadzone ponad 3 lata temu, prokuratura stała się instytucją upolitycznioną, podlegającą politykowi, a nie osobie wybieranej w sposób niezależny i niepodlegającej możliwości odwołania przez polityków. Dlatego, w naszej ocenie, wyłącznie wyposażenie dwóch konstytucyjnych organów w możliwość powoływania specjalnych zespołów do wyjaśniania tego typu przestępstw, składających się ze specjalistów, zagwarantuje, że przestępstwa przeciwko dzieciom będą ścigane w sposób lepszy, efektywniejszy i z tego wynika propozycja tej zmiany.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo. Ministerstwo.

Podsekretarz stanu w MS Marcin Warchoł:

Ze zdumieniem przyjęliśmy tę poprawkę, albowiem rzecznik praw dziecka wydaje polecenia prokuratorom. Co więcej, celem tych czynności są działania, o których mówi art. 297 Kodeksu postępowania karnego, a przypomnę, że celem postępowania przygotowawczego jest ustalenie, czy został popełniony czyn zabroniony, wyjaśnienie okoliczności sprawy, ustalenie osób pokrzywdzonych. To są cele postępowania przygotowawczego. Rzecznik nie jest od prowadzenia postępowania przygotowawczego, od tego jest pro-

kurator. Poprawka jest więc sprzeczna z ustawą o prokuraturze, z systemem. Można by powiedzieć, że z konstytucją…

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dobrze. Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa jest za przyjęciem zaproponowanej poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (11) Kto jest przeciw? (15) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Poprawka nie zyskała poparcia Komisji.

Przechodzimy do poprawki 21. Proszę bardzo, klub PO-KO. Poseł Borys Budka.

Poseł Borys Budka (PO-KO):

Dziękuję bardzo. W naszej ocenie nie ma najmniejszych przeszkód, by wyposażyć w odpowiednie kompetencje konstytucyjne organy, które stoją na straży wolności i praw obywatelskich. Według nas, powołanie przez rzecznika praw obywatelskich 3-osobowego zespołu składającego się z wyspecjalizowanych osób, które będą mogły mieć uprawnienia komisji śledczej, spowoduje, że wreszcie będzie można podjąć skuteczną walkę w tych miejscach, w których działania prokuratury były niewystarczające. W naszej ocenie to jest ten krok, który pozwoli na zapełnienie luki, która w tej chwili się pojawia, a dopełnieniem tego wszystkiego będzie złożony projekt ustawy dotyczący specjalnej komisji, która będzie musiała wyjaśnić te kwestie, których do tej pory państwo polskie nie wyjaśniło. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Pan poseł Sanocki.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Panie pośle Borysie, Napoleon miał powiedzieć wracając spod Moskwy *du sublime au ridicule il n'y a qu'un pas* – od wzniosłości do śmieszności jeden krok. Tak dobrze to posiedzenie Komisji zaczęliście, z taką konstytucyjną troską, a teraz łamiecie, naruszacie, wyciągacie, mieszacie. Od tego jest prokuratura, żeby prowadzić postępowanie, a nie rzecznik, zwłaszcza który nie ma do tego aparatu i nie do tego jest powoływany. To jeszcze Krajowej Radzie Telewizji i Radiofonii dajmy prokuratorów. Ja jestem przeciwko takim poprawkom.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki 21? Proszę o podniesienie ręki. (11) Kto jest przeciw? (14) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Poprawka nie zyskała poparcia Komisji.

Przechodzimy do poprawki 26. Klub PO-KO. Proszę bardzo, pan poseł Borys Budka.

Poseł Borys Budka (PO-KO):

W konsekwencji przyjęcia poprawek czwartej i siódmej, w naszej ocenie, powinna być poprawka, która umożliwi, by przestępstwa, które do tej pory nie zostały przedawnione, przestępstwa pedofilii, były objęte dyspozycją nowelizowanego przepisu. W skrócie, by wszędzie tam, gdzie nie odeszło do przedawnienia, nie doszło do niego nigdy, i to jest konsekwencja przyjętych poprawek czwartej i siódmej.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Pan minister.

Podsekretarz stanu w MS Marcin Warchoł:

W naszym odczuciu, jest to bezprzedmiotowe, ponieważ nic nie wydłużamy. Skoro wprowadziliśmy poprzednie poprawki, to jest konsekwencja tamtych. Może poproszę pana sędziego, żeby się odniósł.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Mikrofon, panie sędzio.

Naczelnik Wydziału Prawa Karnego w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Marcin Kowal:

Ten przepis jawi się jako bezprzedmiotowy z tego względu, że przyjmując poprawkę dotyczącą art. 101 § 4, w brzmieniu, które zostało przyjęte przez Komisję, a więc bez

wydłużenia tego terminu z 30 do 40 lat, nie ulega tu w żadnym wypadku wydłużenie terminu przedawnienia. Natomiast w zakresie dotyczącym wyłączenia przedawnienia, ten przepis wejdzie w życie – jak to się mówi w języku prawniczym – w locie. Czyli te sprawy, które nie były jeszcze przedawnione, nie przedawnią się, a w przypadku tych, które już uległy przedawnieniu, nie można przywrócić przedawnienia, które już nastąpiło. Wobec tego ten przepis jest bezprzedmiotowy. W art. 4 nie znajduje zastosowania w odniesieniu do przedawnień, wobec czego intencja projektodawców zostanie zrealizowana. Jeżeli biegnie termin przedawnienia w odniesieniu do tych czynów, to on, po prostu, z chwilą wejścia w życie ustawy nie uleganie już nigdy przedawnieniu.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Czy podtrzymują panowie poprawkę?

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO-KO):

Jeśli nie ma wątpliwości interpretacyjnych, to oczywiście nie ma potrzeby głosowania nad tą poprawką.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Czyli, wycofujecie tę poprawkę.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO-KO):

Wycofujemy.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Poprawka została wycofana. Przechodzimy do poprawki 27, też klubu PO-KO. Ostatnia poprawka. Czy pan poseł Borys Budka?

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO-KO):

Jeśli można, poprawka 27 dotyczy przepisów, które np. nie uzyskały poparcia w opinii Komisji, jak chociażby zmiana w art. 1 pkt 84b itd. Dlatego wydaje się, że cała poprawka 27 stała się bezprzedmiotowa. Jeśli można prosić o opinię Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Czy potwierdza pan mecenas?

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, dla Sejmu zaproponujemy połączenie poprawki nr 11 i poprawki nr 27, bo wydaje się rzeczywiście, że one są połączone, a teraz państwo mogą zdecydować, czy zagłosować jeszcze raz nad tą poprawką, czy po prostu przyjąć, że ona była tak połączona z poprawką 11, że nie ma konsekwencji.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dobrze. Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki 27? Proszę o podniesienie ręki. (9) Kto jest przeciw? (15) Kto się wstrzymał od głosu? (1) Poprawka nie zyskała poparcia Komisji.

Rozpatrzyliśmy wszystkie poprawki. Pozostaje wyznaczenie posła sprawozdawcy. Czy pan poseł Buda zgadza się? Zgadza się. Komisja nie wnosi zastrzeżeń. Wybraliśmy posła sprawozdawcę.

Dziękuję państwu bardzo za pracę nad tymi poprawkami i projektem. Dziękuję stronie rządowej i zamykam posiedzenie Komisji.